

*Dosarul nr. 2-24032690-05-2a-07032025 Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești,
Judecător Igor Botezatu*

Curtea de Apel Sud
D E C I Z I E
În numele Legii

27 noiembrie 2025

mun. Cahul

**Completul judiciar al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,
judecând în componența:**

președintelui completului de judecată, dlui: *Andrei SCRIPCENCO,*
judecătorilor: *dnei Inga GORLENCO și dlui Evgheni BANC OV,*

A examinat cererea reclamantului/intimat Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Sud, privind renunțare la acțiune formulată în cadrul examinării cererii de apel declarată de Cioban Maria împotriva hotărârii Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 05 noiembrie 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Sud împotriva lui Cioban Maria, cu privire la încasarea datoriei.

Asupra cererii de renunț, în baza materialelor și actelor dosarului cât și argumentelor prezentate în ședința de judecată, Completul de judecată,-

C O N S T A T Ă :

La data de 25 martie 2024 la Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești a fost înregistrată cererea de chemare în judecată depusă de reclamantul Compania Națională de Asigurări în Medicină Agenția Teritorială Sud împotriva pârâtului Cioban Maria, privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pe anul 2023.

În motivarea acțiunii a indicat că în corespundere cu art. 4, 10, 17 a Legii nr. 1585-XII din 27.02.1998 „Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală”, art. 4, 22 și anexa nr. 2 a Legii nr.1593-XV din 26.12.2002 „cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală”, cu modificările ulterioare, fondatorii de întreprinderi individuale, vor achita integral o primă de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în termen de până la data de 31 martie a anului de gestiune.

Totodată, art. 17, 30 a Legii nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002 și Regulamentul privind controlul achitării primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală (în continuare AOAM) în sumă fixă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1246 din 19 decembrie 2018, prevăd că evidența și controlul corectitudinii calculării și virării în termen la contul CNAM a primelor de AOAM și penalităților aferente, precum și identificarea persoanelor neasigurate obligate să se asigure în mod individual, se efectuează de către agențiile teritoriale ale CNAM.

În temeiul celor expuse, urmare a efectuării unui control privind achitarea primelor AOAM în sumă fixă în valoare absolută, conform bazei de date și actelor contabile ale AT Sud a CNAM, s-a constatat că cet. Cioban Maria ***** n-a achitat prima de AOAM pentru anul 2023, până la data de 20.03.2024 a anului de gestiune.

În conformitate cu prevederile art.17, alin.(4) din Legea nr. 1593-XV din 26.12.2002, termenul de prescripție extinctivă pentru stingerea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente acestora este de 3 ani.

Conform prevederilor art. 4 a Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2023 nr. 38 din 22.12.2022 prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă pentru categoriile de plătitori prevăzute de Legea nr. 1593-XV din 26.12.2002 (anexa nr. 2) se stabilește în mărime de 12 636 lei.

Potrivit art.30, alin (1) din Legea nr. 1593-XV din 26.12.2002, penalitatea de întârziere pentru neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, percepută de la plătitori, se stabilește în mărime de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere a plății și se transferă pe conturile CNAM. La data de 20.03.2024, penalitatea de întârziere pentru anul 2023 constituie 4485,78 lei.

Notificarea cu nr. 03-48-198 din 20.04.2023 a fost expediată prin intermediul întreprinderii de Stat "Poșta Moldovei" cu aviz de livrare recomandat la adresa debitorului: ***** , pentru înștiințarea debitorului despre achitarea datoriei pentru fiecare an de gestiune.

În circumstanțele descrise, creditorul consideră că a epuizat calea extrajudiciară de soluționare a litigiului pentru încasarea datoriei pentru anul 2023, care la data de 20.03.2024 constituie 17121,78 lei. Conform Legii cu privire la taxa de stat nr.1216 din 03.12.1992, Compania Națională de Asigurări în Medicină și agențiile ei teritoriale este scutită de plata taxei de stat în instanțele judecătorești.

Considerente din care a solicitat încasarea din contul debitorului Cioban Maria ***** în beneficiul creditorului CNAM a sumei de 17121,78 lei ce include: -12636 lei prima de AOAM pentru anul 2023; - 4485,78 lei penalitatea de întârziere de la 01.04.2023 până la 20.03.2024.

Prin hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 05 noiembrie 2024, s-a admis acțiunea reclamantului.

S-a încasat de la pârâțul Cioban Maria ***** , IDNP ***** , în beneficiul Compania Națională de Asigurări în Medicină Agenția Teritorială Sud, c/f 1007601007778, datoriei în suma de 17 121 (șaisprezece mii o sută douăzeci și unu) lei 78 bani, care constă din: 12 636 (doisprezece mii șase sute treizeci și șase) lei - datoria inițială pentru anul 2023, și 4 485 (patru mii patru sute optzeci și cinci) lei 78 bani - penalitatea de întârziere de la 01.04.2023 pînă la 20.03.2024.

Sumele încasate de la pârâțul Cioban Maria ***** urmează a fi achitate pe următorul cont al reclamantului: Ministerul Finanțelor Trezoreria de Stat Cod fiscal 1006601000037 Ministerul Finanțelor Trezoreria de Stat TREZMD2X, Cont bancar 331891 Cont trezorerial de

încasări: pentru prima de AOAM MD46TRGAAC12220017010000, pentru penalitatea MD46TRGAAC12220017010000.

S-a încasat de la pârâțul Cioban Maria, în beneficiul statului taxa de stat aferentă acțiunii civile de la care reclamantul este scutit în virtutea legii, în mărime de 734 (șapte sute treizeci și patru) lei, 83 bani.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, pe data de 29 noiembrie 2024, ***Cioban Maria a atacat-o cu apel nemotivat***, fiind invocat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, iar apelul motivat v-a fi prezentat ulterior recepționării hotărârii motivate.

Astfel la data de 29 ianuarie 2025 (conform ștampilei de pe plic) Cioban Maria a depus cerere de apel motivat, prin care a solicitat casarea hotărârii din 05.11.2024, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii reclamantului. Concomitent indicând că fiind pensionar și persoană cu dizabilități a solicitat să fie scutită de la achitarea taxei de stat și de taxei de timbru, precum și examinarea cauzei în lipsa sa.

Prin încheierea Curții de Apel Sud, sediul Cahul din 13 martie 2025 s-a admis cererea apelantei Cioban Maria și s-a dispus scutirea acesteia de la plata taxei de stat și taxei de timbru.

Totodată prin încheierea Curții de Apel Sud, sediul Cahul din 13 martie 2025 cererea de apel declarată de Cioban Maria împotriva hotărârii Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 05 noiembrie 2024 a fost acceptată, cu intentarea procedurii de apel și citarea părților.

Potrivit cererii de apel motivat este indicat că instanța de fond a constatat că apelantul Cioban Maria este fondatoarea și administratoarea Întreprinderii Individuale ”Cioban Maria”, cu codul fiscal 101611000901, înregistrată la data de 14.04.2010. La momentul depunerii acțiunii întreprindere are statut activ. Într-adevăr este fondatoarea întreprinderii în cauză și potrivit Legii nr. 1585 din 27.02.1998 era obligată să achite prima de asigurare medicală, însă în anul 2018 în urma în urma unei boli care se confirmă prin certificatul medical nr.642 din 04.12.2024) a devenit persoană cu dizabilitate, nu putea fizic să se deplaseze să închidă întreprinderea care de facto nu mai activa. Este persoană în etate, cu vârsta de 85 ani, astfel de mai bine de 6 ani nu se poate ocupa de activitatea întreprinderii. Astfel din motive întemeiate nu a achitat prima de asigurare medicală, existând circumstanță excepțională. Reieșind din faptul că nu se poate deplasa de sine stătător nu a fost în imposibilitate să se prezinte la examinarea cauzei și să prezinte probe care confirmă acest fapt.

Mai mult în cazul în care ar fi fost sănătoasă, ar fi închis întreprinderea și nu ar fi fost obligată să achite primă de asigurare medicală, așa cum cade sub incidența art. 4 alin.(4) lit.i) j) a Legii nr. 1585 din 27.02.1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, fiind pensionară și persoană cu dizabilități. Doar din motivul dizabilității sale a fost în imposibilitate să se înregistreze la organele corespunzătoare.

La data de 10 iunie 2025 intimatul CNAM Agenția Teritorială Sud a depus referință solicitând respingerea cererii de apel ca fiind neîntemeiată.

Ulterior la data de 14 iulie 2025 CNAM Agenția Teritorială Sud a depus cerere de renunț la acțiune.(f.d.104).

În susținerea cerinței de renunț la acțiune fiind invocat că Compania Națională de Asigurări în Medicină (în continuare - CNAM), în calitate de reclamant în cauza civilă nr. 2-24032690-05-2a-07032025, având ca obiect încasarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă și a penalităților aferente pentru anul 2023, intentată împotriva cet. Cioban Maria *****, a.n. *****, IDNP *****, domiciliată în *****, a menționat că potrivit art. VIII alin. (6) din Legea nr. 146/2025 pentru modificarea unor acte normative (regimul datoriilor vamale și penalitățile aferente pentru persoanele cu dizabilități locomotorii, reglementări privind primele de asigurare obligatorie de asistență medicală), publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 28.06.2025, persoanele fizice care:

- fac parte concomitent din categoriile de persoane neangajate, asigurate de Guvern, indicate la art. 4 alin. (4) lit. i) și j) din Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, și

- din categoriile de plătitori ai primelor în sumă fixă prevăzute la pct. 1 lit. b) din Anexa nr. 2 la Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, sunt scutite de plata datoriilor pentru neplata în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) datoriile vizează anii 2023 și 2024;

- b) nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă privind obligația de plată.

Având în vedere că, în cazul pârâtei Cioban Maria *****, a.n. *****, IDNP *****, domiciliată în *****, sunt întrunite cumulativ condițiile prevăzute de art. VIII alin. (6) din Legea nr. 146/2025, respectiv aceasta face parte din categoria de persoane neangajate, asigurate de Guvern, prevăzută la art. 4 alin. (4) lit. j) din Legea nr. 1585/1998 și din categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie în sumă fixă, conform pct. 1 lit. b) din anexa nr. 2 la Legea nr. 1593/2002; datoria reclamată vizează anul 2023, iar împotriva acesteia nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă privind obligația de plată, CNAM apreciază că temeiul de drept al acțiunii a fost înlăturat ca urmare a intrării în vigoare a prevederilor legale menționate.

Prin urmare, în temeiul art. 60 alin. (2) în coroborare cu art.265 lit.c) din Codul de procedură civilă, CNAM a solicitat încetarea procesului civil ca urmare a renunțării la acțiune, renunțare exprimată în scris și justificată prin intervenirea modificărilor legislative recente, prevăzute de Legea nr. 146/2025.

În ceea ce privește cheltuielile de judecată, în conformitate cu art. 94 coroborat cu art. 96 din Codul de procedură civilă, a solicitat ca fiecare parte să suporte propriile cheltuieli de judecată, inclusiv eventualele cheltuieli de asistență juridică.

Sub aspectul cerinței de renunț fiind pertinente prevederile art. 375 Cod de procedură civilă potrivit cărora *(1) Renunțarea reclamantului la acțiune și tranzacția încheiată între părți după depunerea apelului se prezintă instanței de apel în scris sub formă de cerere.*

(2) Examinarea cererii reclamantului de renunțare la acțiune sau a cererii părților de încheiere a tranzacției, efectele admiterii sau respingerii enunțului sau tranzacției au loc în conformitate cu art.212.

(3) În caz de admitere a renunțului reclamantului la acțiune sau de confirmare a tranzacției dintre părți, instanța de apel anulează hotărîrea atacată și dispune încetarea procesului dacă sînt respectate prevederile art.60 alin.(5).

Astfel, din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată consideră necesar de a admite apelul declarat de Cioban Maria, a casa integral hotărîrea Judecătoriei Comrat sediul Vulcănești din 05 noiembrie 2025 și emite o nouă decizie, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 385 lit. e) Cod de procedură civilă „*instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărîrea primei instanțe, dispunînd încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol dacă există temeiurile prevăzute la art.265 și 267*”.

În corespundere cu dispozițiile articolul 265 lit. c) Cod de procedură civilă, *Instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care reclamantul a renunțat la acțiune, renunțul fiind admis de instanță.*

Totodată potrivit prevederilor art. 212 alin. (5) Cod de procedură civilă în cazul admiterii renunțării reclamantului la acțiune sau confirmării tranzacției, instanța judecătorească pronunță o încheiere prin care dispune încetarea procesului.

Prin prisma art. 60 alin. (2) Cod de procedură civilă pe tot parcursul examinării cauzei, *reclamantul este în drept să renunțe la acțiune, pârâtul este în drept să recunoască acțiunea, iar părțile pot înceta procesul prin tranzacție de împăcare.*

În contextul normelor enunțate, Completul de judecată notează, că renunțarea la acțiune este un act de dispoziție unilateral al reclamantului, care are drept scop încetarea procesului și presupune decizicerea reclamantului de la pretențiile înaintate față de pârât expuse în cererea de chemare în judecată.

Intentarea procesului civil are loc la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertății ori a unui interes legitim, rezultând din prevederile art. 7 Cod de procedură civilă.

Astfel, dreptul discrețional de a înainta cererea de chemare în judecată în apărarea drepturilor și intereselor sale, îi aparține reclamantului, și tot reclamantului îi aparține dreptul de a renunța la judecarea pricinii civile, iar renunțul acestuia nu va încălca drepturile și interesele legitime ale altor persoane, interesele societății sau ale statului, ori cererea de chemare în judecată a fost înaintată de reclamant numai în apărarea drepturilor și intereselor legale a ultimului.

Dreptul reclamantului de a renunța la acțiune rezultă din unul din principiile fundamentale ale procesului și anume, din principiul disponibilității, în corespundere cu care persoanele astfel introduse în cauză vor avea posibilitatea, după caz, de a renunța la acțiune sau la dreptul pretins, de a recunoaște pretențiile ori de a pune capăt procesului printr-o tranzacție.

Din materialele cauzei se constată, că la data de 25 martie 2024 la Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești a fost înregistrată cererea de chemare în judecată depusă de reclamantul

Compania Națională de Asigurări în Medicină Agenția Teritorială Sud împotriva pârâtului Cioban Maria, privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pe anul 2023.

Instanța de fond, prin hotărârea din 05 noiembrie 2024, a admis acțiunea și a dispus încasarea de la pârâtul Cioban Maria în beneficiul Compania Națională de Asigurări în Medicină Agenția Teritorială Sud, datoriei în suma de 17 121 (șaisprezece mii o sută douăzeci și unu) lei 78 bani, precum și suma de 743 lei cu titlu de taxă de stat care urmează să fie încasată în beneficiul statului.

La data de 29 noiembrie 2024, ***Cioban Maria a atacat-o cu apel***, solicitând casarea hotărârii din 05.11.2024 ca fiind neîntemeiată, cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

Ulterior, după cum s-a constatat, la data de 14 iulie 2025 ***Compania Națională de Asigurări în Medicină Agenția Teritorială Sud în persoana directorului general adjunct – Diona-Maria Rotaru a depus cerere cu privire la renunțul la acțiune și încetarea procesului.***

Compania Națională de Asigurări în Medicină Agenția Teritorială Sud a solicitat admiterea cererii cu privire la renunțul la acțiune și încetarea procesului, în legătură cu modificările operate la reglementările privind primele de asigurare obligatorie de asistență medicală prin Legea 146/2025, astfel constatându-se că pârâtul Cioban Maria *****, a.n. *****, IDNP *****, domiciliată în *****, întrunește cumulativ condițiile prevăzute de art. VIII alin. (6) din Legea nr. 146/2025, și face parte din categoria de persoane neangajate, asigurate de Guvern, prevăzută la art. 4 alin. (4) lit. j) din Legea nr. 1585/1998 și din categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie în sumă fixă, conform pct. 1 lit. b) din anexa nr. 2 la Legea nr. 1593/2002; datoria reclamată vizează anul 2023, iar împotriva acesteia nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă privind obligația de plată, considerente din care *CNAM a apreciat că temeiul de drept al acțiunii a fost înlăturat ca urmare a intrării în vigoare a prevederilor legale menționate.*

În conformitate cu art. 60 alin. (5) Cod de procedură civilă *„Instanța nu va admite renunțarea reclamantului la acțiune, nici recunoașterea acțiunii de către pârât, nu va confirma tranzacția dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului”.*

În acest caz, instanța este obligată să verifice dacă actele de dispoziție ale părților (renunțarea la judecată, la însuși dreptul subiectiv, tranzacția, recunoașterea acțiunii de către pârât) nu urmăresc un scop ilicit, nu contravin legii ori încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului.

Pornind de la considerentele expuse, Completul de judecată consideră că în speță, renunțarea la acțiune de către Compania Națională de Asigurări în Medicină Agenția Teritorială Sud, nu contravine legii și nu încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului, motiv din care se impune concluzia de a admite acest renunț de la acțiune

La caz reclamantul CNAM Agenția Teritorială Sud solicită dispunerea încetării procesului, cunoscând despre consecințele juridice de încetare a procesului pe litigiul în cauză, prevăzute de art. art. 212 și 265 CPC, astfel că efectele renunțului stipulate la art. 266 alin. (2) CPC prevăd că nu se admite o nouă adresare în judecată a acelorași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

Având în vedere că cererea depusă de către Compania Națională de Asigurări în Medicină Agenția Teritorială Sud este apreciată de instanța de recurs ca fiind un renunț la acțiune, iar în conformitate cu art. 60 alin. (5) din Codul de procedură civilă, renunțul la acțiune nu contravine legii și nu încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului, Completul de judecată ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Cioban Maria, a casa integral hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 05 noiembrie 2025, cu pronunțarea unei noi decizii sub formă de încheiere, prin care a admite renunțul la acțiune a Compania Națională de Asigurări în Medicină Agenția Teritorială Sud și a dispune încetarea procesului în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Sud împotriva lui Cioban Maria, cu privire la încasarea datoriei.

Data fiind situația factuală și juridică a cauzei, călăuzindu-se de prevederile articolelor art. 212 alin. (5), 265 lit. c), 269, 270 și 375 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,-

D I S P U N E :

Se admite apelul declarat de Cioban Maria.

Se casează hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 05 noiembrie 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Sud împotriva lui Cioban Maria, cu privire la încasarea datoriei și se emite o nouă decizie sub formă de încheiere, prin care:

Se admite renunțul reclamantului Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Sud de la acțiunea formulată împotriva lui Cioban Maria, cu privire la încasarea datoriei.

Se încetează procesul civil inițiat la cererea de chemare în judecată depusă Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Sud împotriva lui Cioban Maria, cu privire la încasarea datoriei.

Se explică părților că nu se admite o nouă adresare în judecată a aceleiași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

Decizia este executorie de la pronunțare, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 luni de la comunicare.

Președintele completului,
Andrei SCRIPCENCO

Judecător
Inga GORLENCO

Judecător
Evgheni BANC OV

